

گزارش

تایید تصمیم دولت برای سال ۹۰ در دقیقه ۹۰ نرخ سود بانکی ۱۱ درصدی شد

نرخ سود بانکی هم از آن پدیده‌هایی است که همیشه اقتصاد ایران را تمام وزن درگیر خود کرده است مخصوصاً در چند سال گذشته که مسوولان دولتی اقتصاد، اصرار فراوان برای کاهش نرخ سود داشته‌اند و از سوی دیگر نرخ تورم نیز در برخی از دوره‌ها روند افزایشی را مزمه کرده است. در چند روز گذشته نیز همواره بحث نرخ سود و میزان آن در سال ۹۰ در محافل اقتصادی دست به دست شده است، آنقدر که بهمنی، رئیس کل بانک مرکزی بیش از همه دستاندر کاران اقتصادی کشور بارها از کاهش نرخ سود در سال ۹۰ سخن گفته است. یعنی اتفاقی که روز گذشته رخ داد و نرخ سود بانکی با یک حرکت نزولی به سمت ۱۱ درصد عقب‌نشینی کرد. البته در چند روز گذشته وقتی بهمنی از کاهش نرخ سود بانکی سخن می‌گفت این پرسش نیز وجود داشت که رئیس کل بانک مرکزی وقتی می‌داند که در سال آینده طبق گفته مسوولان دولتی حداقل تورم ۱۵ درصد خواهد بود چگونه با قاطعیت از کاهش نرخ سود سخن می‌گوید؟ این اما فقط یک برش از منابع رسمی است چون درست‌در نقطه مقابل منابع غیررسمی همواره از تورمی بیش از ۱۵ درصد برای سال ۹۰ خبر داده‌اند. به هر حال دیروز نرخ سود ۱۱ درصد تعیین شده تا همچنان دولت دهم بتواند مدعی باشد که به سنت فکری دولت نهم وفادار است و ایده کاهش نرخ سود بانکی را رها نخواهد کرد. اما در اینجا باید فراموش کرد که به اعتقاد بسیاری از کارشناسان دادن شمار ورشکستگی از سوی بانک‌ها شبیه یک شوخی اقتصادی است. از این منظر به نظر می‌رسد که کابینه دهم با آگاهی به این منش اقتصادی به رویارویی به نرخ سود پرداخته است. به هر حال شورای پول و اعتبار در جلسه عصر دیروز خود در بررسی بسته سیاستی - نظارتی سال ۹۰ نرخ سود بانکی را تصویب کرد. شورای پول و اعتبار با برگزاری آخرین جلسه خود با حضور اعضا در ساختمان بانک مرکزی بسته سیاستی - نظارتی سال ۹۰ نظام بانکی را بررسی کرد. بر اساس گزارشات دریافتی نرخ سود بانکی سال ۹۰ تا سقف دو سال در عقود مبادله‌ای ۱۱ درصد و بیش از آن معادل ۱۴ درصد تعیین شد. این در حالی است که نرخ سود عقود مبادله‌ای در سال جاری ۱۲ درصد تعیین شده بود. شورای پول و اعتبار نرخ سود عقود مشارکتی را نیز ۱۴ تا ۱۷ درصد تعیین کرد. در سال‌های اخیر نرخ سود بانکی همواره روند نزولی را در پیش گرفته و کاهش یافته است. ماجرای کاهش نرخ سود بانکی برای نخستین بار از سال ۸۸ آغاز شد. محمود احمدی‌نژاد برای اولین بار در روزهای پایانی سال ۸۴ خواستار کاهش نرخ سود شد و البته شورای پول و اعتبار نیز با ابلاغ بخشنامه‌ای به بانک‌ها نرخ سود بانک‌های دولتی را به ۱۴ درصد و نرخ سود بانک‌های خصوصی را به ۱۷ درصد کاهش داد. سیاست کاهش نرخ سود در سال‌های بعد با شدت بیشتری دنبال شد تا در نهایت نرخ سود سال ۸۶ در بانک‌های دولتی و خصوصی به ترتیب به ۱۲ و ۱۳ درصد کاهش یافت. این نرخ پس از مخالفت‌های طهماسب مقاهری، رئیس کل پیشین بانک مرکزی با کاهش نرخ سود در شرایط تورم ۲۵ درصدی، برای سال ۸۷ تثبیت شد؛ در حالی که دولت به شدت به دنبال کاهش نرخ سود بود. در آن سال تقریباً چهار ماه طول کشید تا بالاخره دولت و بانک مرکزی بر سر تثبیت نرخ سود ۱۲ درصدی رضایت دادند و این نرخ در تیر ماه سال ۸۷ به شبکه بانکی ابلاغ شد. نرخ سود ۱۲ درصدی برای سال‌های ۸۸ و ۸۹ نیز تثبیت شد؛ زیرا تورم بالا اجازه کاهش نرخ سود را به دولتمردان نمی‌داد. بنا به گفته مسوولان بانک مرکزی سال ۸۸ با تورم ۱۰/۸ درصد به پایان رسید و در سال ۸۹ نیز نرخ تورم تا بهمن ماه ۱۱/۶ درصد اعلام شده است. با این وجود اما به نظر می‌رسد نرخ تورم در سال ۹۰ رشد قابل داشته باشد. سالی که نرخ سود آن ۱۱ درصد شده است.

خبر

واریز سهمیه بنزین نوروز

رئیس ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت کشور با اشاره به تثبیت سهمیه گازوییل خودروها در فروردین ماه امسال اعلام کرد: ۶۰ لیتر سهمیه بنزین نوروزی با قیمت ۴۰۰ تومان ساعت ۲۴ دشب به کارت‌های سوخت واریز شد. محمد رویانین با بیان اینکه سهمیه گازوییلی خودروهای دیزلی برای فروردین ماه امسال تثبیت شده است، به مهر گفت: اختصاص سهمیه گازوییل خودروهای مختلف در اولین ماه فصل بهار ۹۰ همچون روال ماه‌های گذشته بوده و تغییری نکرده است.

همه از او بیم و به سوی او می‌رویم

ببا نهایت تاسف و تالم در گذشت جانگذاز دانشمند محترم و پرهیزگار و استاد معزز و فر هیخته و چهره ماندگار دانشگاه تهران دکتر سیدعلی موسوی بهبهانی را به اطلاع میرساند؛ همسر مریم جزایی و فرزند آن دکتر شبیم، دکتر فرخ، دکتر نسیم و سحر؛ مجلس‌ترجم آن فقید سعید روز جمعه ۸۹/۱۲/۲۷ ساعت ۸:۴۵ الی ۱۰:۱۵ صبح در مسجدالرضاع) واقع در میدان نیلوفر منعقد می‌باشد.

محمد وحید میرزاده

وقوع جنگ جهانی دوم و توسعه زبانه‌های جنگ به ایران، اگرچه زیان‌های فراوانی برای ایران به همراه داشت اما امتیاز بزرگی را به ارمان آورد و موجب سقوط سریع و متلاشی شدن حکومت خودکامه و فردی رضاشاه شد و دوران استبداد رضاشاهی را رهسپار تاریخ کرد.

نادیده گرفتن حقوق ملت و حاکمیت ملی در دوران رضاشاه، چنان تأثیری از خود به جای گذاشته بود که نظام سیاسی حاکم، فاقد حداقل پایگاه و مقبولیت مردمی بود به نحوی که در هنگام ترک اجباری ایران که به دستور نیروهای بیگانه انجام می‌گرفت، باعث نشد حتی یک نفر از نزدیکان و وابستگان او، دم به اعتراض بگشایند. در نهایت رضاشاه بدون سر و صدا و ایجاد مانع و هر گونه مقاومت، با سرعت هر چه تمام‌تر و شبانه مجبور شد به تبعید اجباری تن در دهد و ایران را در یک مرحله تاریخی، مصون از گزند حکومت مستبدانه خود گرداند.

انتقاد قرار داد نفتی حکومت رضاشاه با شرکت انگلیسی در سال ۱۳۱۲ (۱۹۳۳ میلادی) که از قرارداد ویلیام تئکس درسی در سال ۱۲۸۰ در دوران مظفرالدین‌شاه قاجار، به مراتب اسارت‌بارتر بود، در سایه حکومت سرنیزه رضاشاهی عملی شد.

اگر چه در آن دوران این قرارداد در مجلس شورای ملی به تصویب رسید اما چنان مجلسی بی‌اختیار رسالتی جز تعریف و تمجید شاهانه نداشت.

سید حسن تقی‌زاده که در هنگام انقلاب مشروطیت از پیشقراولان و تندروهای انقلابی بود و پس از تصدی مقام وزارت، عطای انقلابی‌گری را به لقایش بخشید و در ردیف عقاندان قرارداد تحمیلی ۱۳۱۲ قرار گرفت، پس از سقوط دیکتاتور و هنگامی که با پافشاری نمایندگان اقلیت در مجلس چهاردهم حاضر شد، صریحاً اعلام کرد که پیمان نامه نفتی سال ۱۳۱۲ تحمیلی بوده و در پرتو امر به رضاشاه منعقد شده است.

گفته می‌شد در هنگامی که مذاکره بین هیات‌های ایرانی و انگلیسی برای انعقاد قرارداد جدید در حال انجام بود، رضاشاه در حرکتی دور از انتظار و پیش‌بینی نشده، پرونده مربوط به گردش کار و مستندات و ادعاهای دولت ایران که در حال پیگیری بود را به داخل بخاری هیزم‌سوز کنارش انداخت و دستور داد تا در اولین فرصت موضوع اختلاف را با انگلیسی‌ها فی‌حیله داده و بیش از این خاطر ملوکانه را از رده نسانند.

گویا رفت و آمد هیات‌های مختلف به لندن و تهران و طولانی شدن مدت مذاکرات او را خسته کرده بود.

اینکه رضاشاه به توصیه بیگانگان این دستور را صادر کرده باشد یا به میل و اراده شخصی، چیزی

از اسارت‌بار بودن قرارداد یا نافی

منافع ملی بودن آن نمی‌کاهد به هر حال جنگ جهانی دوم سبب شد چنین نظامی از هم بگسلد و ایران وارد مرحله‌ای نوین در تاریخ سیاسی خود شود.

پس از سقوط دیکتاتور و با باز شدن فضای سیاسی، این امکان مهیا شد تا نیروهای سیاسی با هر گرایش و ایده‌ای وارد عرصه سیاست شوند و حول مسایل و معضلات و موضوعات ملی اظهار عقیده و تبادل نظر کنند.

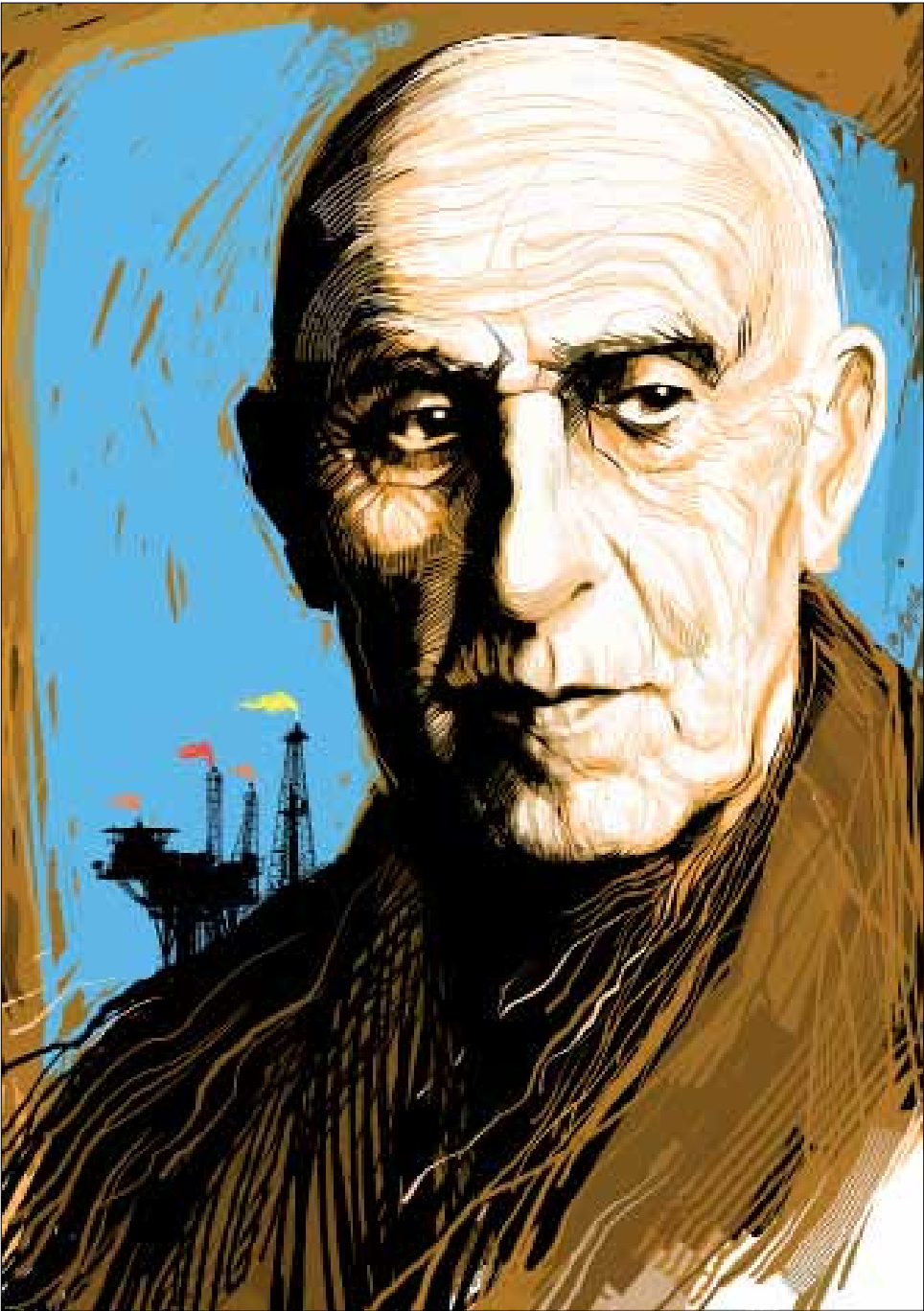
وارد عرصه سیاست شوند و حول مسایل و معضلات و موضوعات ملی اظهار عقیده و تبادل نظر کنند.

چنین فضایی بود که طرح «امتیاز نفت شمال» مطرح

سیاست

یادمان ملی شدن صنعت نفت

آزادی سیاسی و استقلال ملی

محمد وحید میرزاده

شوروی جلوگیری می‌شود ولی نفوذ و قدرت سیاسی دیگر که ریشه‌های کهنه و سوابق ممتد دارند، همچنان باقی خواهد ماند. دکتر مصدق بر اساس سیاست موازنه منفی در پاسخ این استدلال جمله معروف خود را گفت: «هر گاه ما تعقیب سیاست مثبت کنیم باید امتیاز نفت شمال را هم برای مدت ۹۲ سال بدهیم به این طریق موازنه سیاسی برقرار می‌کنیم. گذشته از اینکه ملت ایران برای همیشه و اکنون مجلس با این کار موافق نیست. دادن امتیاز مثل این است که مقطوع پدی برای حفظ موازنه، راضی شود که دست دیگر او را قطع کنند، در صورتی که هر مقطوع پدی برای حفظ ظاهر هم که باشد، طالب دست مصدقی است و آن مقطوع پدی که بخواهد مقطوع بدین شود خوب است خود را از ملت زندگی خلاص و قبل از اینکه پد ثانی او قطع شود، انتحار کند.» حزب توده در این هنگامه که تنها مصالح ملی را در راه آرمان‌های ایدئولوژیک و وابستگی فکری قربانی می‌کرد بلکه در عمل منافع شرکت نفت انگلیسی را به رسمیت می‌شناخت و تقسیم ایران را به مناطق نفوذ برای تأمین هدف‌های سیاسی و اقتصادی انگلیس و شوروی تأیید می‌کرد.

نقدهایی از منظرهای مختلف به این نوع قراردادها وارد شد. نتیجه چنین روندی این بود تا افکار عمومی نسبت به انعقاد چنین قراردادهایی آگاه شوند و با توجه به فشار افکار عمومی، دولت و مجلس نتوانستند چنین پیمان نامه‌ای را که در تضاد آشکار با منافع ملی ایران بود، با شوروی منعقد سازند.

طرح مضار اعطای امتیاز نفت به یک کشور خارجی که در هنگام رد «امتیاز نفت شمال» مطرح می‌شد، عاملی شد تا حساسیت افکار عمومی و اذهان روشنفکران و گروه‌های سیاسی در مورد حق پامال شده ایران در قرارداد با شرکت نفت انگلیس، برانگیخته شود و این موضوع به عنوان بحث اصلی محافل سیاسی قرار گیرد.

به دلیل طرح دیدگاه‌های مختلف سیاسی این امکان به وجود آمد تا محتوای قرارداد نفت با انگلیس، مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفته و وجوه نافی منافع ملی آن برملا شود.

به دلیل آزاد بودن فعالیت سیاسی و مطبوعاتی کشور، اصل ملی شدن صنعت نفت توسط تعداد قلیلی از نمایندگان مجلس شانزدهم با مدیریت مرحوم دکتر مصدق در مجلس پیگیری شد و در نهایت به تصویب اکثریت نمایندگان رسید و با تأیید آن در روز بیست‌ونهم اسفندماه ۱۳۲۹ در مجلس سنا حکم قانونی پیدا کرد.

تأیید این قانون در مجلس سنا که اکثریت اعضای آن از وابستگان به دربار و سیاست‌های انگلیس بودند گویای این مطلب است.

می‌گوید: «خبر سقوط دولت دکتر مصدق از اریکه قدرت زمانی به من رسید که من و سپرم در کشتی در بین جزایر در یونان در مدیترانه مشغول استراحت بودیم. پس از مدت‌ها آن شب خواب بسیار خوشی کردم.» چرچیل هم می‌گوید: «ما دکتر مصدق را از کار می‌اندازیم و بعد با جانشین او مشکل مان را حل می‌کنیم.» ببینید همه اینها می‌گویند که دکتر مصدق یک شخصیت تأثیر گذار در دنیا بود. این شخصیت در تمام راهش با مردم و همراه مردم قدم برداشت و بزرگ‌ترین صفتش راستگویی بود. راست گفت، راست حرکت کرد و راست هم زندگی کرد.

همان موقع و الجزایر اتفاق افتاد. همان طور که گاندی‌ها و نهروها در آن مورد گفته‌اند. در این زمینه حتی سخنگوی وزارت خارجه آمریکا می‌گوید: «در صفحات نهم قرن مبارزات سیاسی مصدق کوچک‌ترین لکه غفلت و قانون شکنی مشاهده نمی‌شود.

و با کسانی که علیه دولت و ملت کار می‌کردند مبارزه کرد و اندکی توجهی به خطراتی که در این راه وجود داشت، نداشت.» یاد جایی دیگر: «دکتر مصدق پرچمدار تبدیل شرکت نفت انگلیس به ایران شد و بابتکار وی قانون معروف ملی شدن تصویب شد.» لیچاسکی، وزیر نفت دولت انگلیس در خاورمیانه هم

گذر

تأیید مجوز دو ماهه به دولت برای اجرای بودجه از سوی شورای نگهبان

نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی از تأیید طرح دوفوریتی اجازه در یافت و پرداخت دولت در ماه‌های فروردین و اردیبهشت سال ۹۰ خبر داد. به گزارش مهر، محمد حسن ابوترابی فرد، نایب‌رئیس مجلس با اعلام این خبر اظهار داشت: امروز این طرح دوفوریتی به تأیید شورای نگهبان رسید و امیدواریم دولت در اجرای مفاد قانون وظایف خود را انجام دهد. وی همچنین یادآور شد: کمیسیون تلفیق مجلس امروز و فردا جلسه خواهد داشت. ابوترابی گفت: اولین جلسه کمیسیون تلفیق در سال ۹۰ روز یکشنبه ۱۴ فروردین خواهد بود. مجلس در این روز جلسه علنی برگزار نمی‌کند تا کار در کمیسیون تلفیق به پیشرفت قابل قبولی برسد. وی همچنین اعلام کرد: اولین جلسه علنی مجلس در سال ۹۰ دوشنبه ۱۵ فروردین برگزار خواهد شد. مصباحی‌مقدم با اعلام پیگیری جدی دستگاه‌های قضایی خبر داد: ۵۰ هزار میلیارد تومان سرمایه مردم در دست صدفنراست، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با اعلام اینکه ارزش کل معوقه‌های بانکی بیش از ۵۰ هزار میلیارد تومان است، گفت: عموم بدهکارانی که تسهیلات کلان از بانک‌ها دریافت کرده‌اند، بیش از یکصد نفر نیستند.

به گزارش ایسنا، غلامرضا مصباحی مقدم افزود: وام‌گیران کلان بانک‌ها، افراد بانفوذ و صاحبان شرکت‌ها و کارخانجات بزرگ کشور هستند که در بعضی موارد، بیش از هزار میلیارد تومان از بانک‌ها تسهیلات کمکی برای توسعه تولید دریافت کرده‌اند. نماینده مردم تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر در مجلس تصریح کرد: ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی کشور، با جدیت پیگیری مطالبات بانک‌ها از وام‌گیران کلان بانکی است و تاکنون با پیگیری‌های انجام شده، برخی از این وام‌گیران، کل بدهی خود به بانک‌ها را تسویه کرده‌اند. وی ادامه داد: برخی از بدهکاران نیز با تهیه یک جدول زمانی توافق با سیستم بانکی بانک‌های وام‌دهنده، مکلف شده‌اند در یک بازه زمانی کوتاه و مشخص، کل بدهی‌های خود را تسویه کنند.

قیمت نفت کاهش یافت

■ باروز بحران‌های پس از زلزله در ژاپن، بازار نفت جهان تحت تأثیر وضعیت پیش آمده با کاهش قیمت نفت مواجه شد. به گزارش ایلسا، بهای نفت در آخرین معاملات بازار نیویورک در حالی حدود چهار دلار کاهش یافته است که پیش از این به دلیل وضعیت رخ داده در کشورهای عربی، خصوصاً مصر و لیبی قیمت روندی صعودی را طی کرد. افزایش قیمت نفت در حدی بود که رکورد بهای این کالا از سال ۲۰۰۸ تاکنون نیز شکسته شد. زلزله و اتفاقات پس از آن در ژاپن حتی سبب کاهش ارزش بورس در نیویورک شد و بهای نفت نیز طبق آخرین گزارش‌ها کاهش در حدود چهار دلار و یک سنت و اخیر به یک درصد طی هفته‌های اخیر بی‌سابقه بوده است. وخامت بیشتر بحران اتمی ژاپن در پی زلزله بزرگ این کشور و احتمال تأثیر آن بر اقتصاد این کشور و جهان، سبب شد بهای نفت حدود چهار درصد کاهش یابد. دست‌اندر کاران بازار معتقدند ممکن است در اثر وخامت اوضاع در ژاپن رشد اقتصادی این کشور و نیاز آن به نفت دستخوش کاهش شود.

نشست تعیین رئیس اتاق تهران باز هم برگزار نشد

■ با وجود اینکه روز گذشته رئیس اتاق تهران اعلام کرده بود صبح چهارشنبه (۲۵ اسفندماه) نخستین نشست هیات نمایندگان دوره هفتم اتاق تهران برگزار می‌شود اما این بار هم این نشست برگزار نشد. به گزارش ایسنا، این دومین باری است که اعلام شده بود اولین نشست هیات نمایندگان دوره هفتم اتاق تهران برگزار و در آن رئیس و اعضای هیات ریسه اتاق تهران مشخص می‌شود و این نشست برگزار نشد. در حالی که روز گذشته رئیس دوره ششم اتاق تهران با دعوت از هیات نمایندگان دوره هفتم اتاق تهران از برگزاری نخستین نشست هیات نمایندگان دوره هفتم خبر داده و در گفت‌وگو با ایسنا این موضوع را تأیید کرده بود اما مساعاتی قبل روابط عمومی اتاق تهران اعلام کرد که این نشست امروز هم برگزار نمی‌شود. علت برگزار نشدن این جلسه نیز مسافرت تعدادی از اعضا اعلام شده است. البته روز گذشته یکی از هیات نمایندگان اتاق تهران به ایسنا گفته بود که خود و اعضای گروهی که در آن حضور دارند در این نشست که تنها یک روز قبل از برگزاری این نشست از آنها دعوت شده است، شرکت نخواهند کرد. با وجود این، رئیس اتاق تهران روز گذشته تصریح کرده بود این نشست برگزار می‌شود.

دبروز روابط عمومی اتاق تهران در اطلاعیه خود اعلام کرد: «نخستین نشست هیات نمایندگان اتاق تهران که قرار بود صبح روز چهارشنبه برگزار شود به دلیل مسافرت تعدادی از اعضا به پس از تعطیلات نوروزی موکول شده است و این نشست پس از تعطیلات فروردین ماه برگزار خواهد شد.» قبل از این نیز هر چند دبیر کل اتاق تهران خبر داده بود که نخستین نشست هیات نمایندگان دوره هفتم اتاق تهران در آخرین سه‌شنبه سال ۸۹ برگزار می‌شود اما یک روز مانده به سه‌شنبه پایانی سال در گفت‌وگو با ایسنا اعلام کرد؛ این نشست در سال ۸۹ برگزار نمی‌شود.